

[Anker Lau.]

kontrolløse, som igen har fremkaldt en frygtpsyke i befolkningen, der slet ikke hører hjemme i et demokratisk Danmark tre år efter befrielsen. Vi er kort sagt ved at forsumpe i et myndighedskontrolsystem med alle mennesker i de mindste detaljer, som gør det berettiget at tale om en politistat. Flere og flere føler sig utrygge overfor vore egne myndigheder, og færre og færre tør sige deres mening eller fremsætte kritik af frygt for at blive uvenner med en eller anden, som har noget at skulle have sagt. I det virvar af bestemmelser, som hele vor tilværelse efterhånden er spundet ind i, kan ingen i virkeligheden føle sig helt sikker på, at man ikke på et eller andet område har overtrådt en eller anden bestemmelse. Sådanne tilstande må naturligvis svække moralen, og tager myndighederne så fat på uheldig måde, er det klart, at det skaber indtryk af, at myndighederne følger befolkningen.

Krisepoliti, færdselspoliti, sundhedspoliti, bygningsvedtægtspoliti og mange andre slags politi blander sig nidkært i de mindste bagateller. Skattevæsen, toldvæsen, pris-kontrol, varedirektoratet og mange andre kontrollerende væsener følger befolkningen som skygger. Alt dette gør, at ingen snart tør foretage sig noget, og alle frygter en eller anden myndighed.

Skal vi igen få smilet, arbejdsglæden og det gode forhold mellem menneskene frem, må vi til at bremse denne gåen på jagt efter hinanden og afvikle alt det, der har fremkaldt politistaten. Vi vil igen være frie danske borgere, der har mulighed for at overholde givne love, hvis retfærdighed vi erkender, og vi vil ikke forfølges af vore egne myndigheder.

Dette høje folketing er borgernes værn mod statsmagtens og myndighedernes polititilbøjeligheder, og jeg mener, vi bør træde i virksomhed på disse områder. Jeg tror, dette er tanker, som daglig tænkes af meget store dele af den danske befolkning, og hvis vi vil redde noget sundt i vort folk, tror jeg, vi gør klogt i at lytte til disse tanker.

Vi må i denne samling gøre et alvorligt forsøg på at vikle os ud af det virvar af love og bestemmelser, som gør det berettiget at tale om kaos i det økonomiske liv.

Indadtil fastsætter vi priser på varer og arbejde, som intet har med de faktiske økonomiske forhold eller med vor konkurrenceevne at gøre. Politiske hensyn er ofte mere afgørende end hensynet til

en sund økonomi. Vi tager afgifter på nogle varer og giver tilskud til andre, så ingen mere kan finde ud af, hvad der virkelig er rentabelt og hvad ikke. Vi køber varer i dyre lande i stedet for i billige; vi køber, når det passer varedirektoratet, og ikke når det passer markedet.

Indadtil i vort lukkede marked presser vi alle på for at få højere fortjeneste, hvilket bundfælder sig i priserne, som igen påvirker pristallet, og så begynder det forfra igen. Udadtil centraliserer man køb og salg, og landene presser priserne op for hinanden for at få så meget valuta hjem som muligt, medens det dog er indlysende, at dette kun betyder et stadigt voksende valutabehov for alle lande.

Alt dette må dog holde op engang, hvis vi ikke skal ødelægge økonomien komplet. Forhåbentlig betyder Marshallplanen indførelsen af friere verdenshandel, thi dette er i virkeligheden det eneste, der kan standse disse onde cirkler.

Der er næppe ret mange almindelige mennesker, der kan finde vej gennem det økonomiske liv i et sådant kaos, og det betyder igen, at de store organisationer, der hver for sig har deres lille varedirektorat til at forhandle med det rigtige varedirektorat, har fået en overordentlig stærk magtstilling, og også dette er farligt for den almindelige lille mand, der jo ikke altid kan blive medlem af disse organisationer. Som professor Birk sagde engang: Mennesker, der får magt, er altid tilbøjelige til at misbruge den.

Hvis den lille mand i dag vil købe en maskine i udlandet, sådan en lille beskeden maskine til et par tusind kroner, så går sagen fra varedirektoratet til hans hovedorganisation, der derefter sender ham følgende skrivelse — med den højtærede formands tilladelse vil jeg gerne citere lidt her og senere —:

„Forinden videre foretages i denne anledning, skal man venligst anmode Dem om at indsende en udførlig redegørelse for de omstændigheder, der ligger til grund for ønsket om det pågældende indkøb, ligesom man vil være interesseret i at erfare, hvilke undersøgelser der fra Deres side har været anstillet for at entre-re med en dansk maskinfabrik om leverancen.

Ved en besvarelse af nærværende henvendelse udbeder man sig endvidere en klarlæggelse af følgende punkter:

1. Hvornår er Deres virksomhed etableret?